

10/94

Kontrolní závěr z kontroly hospodaření kapitoly státního rozpočtu Český statistický úřad

Předmětná kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu na rok 1994 pod č. 10/94.

Cílem kontroly bylo prověřit, zda kontrolované činnosti Českého statistického úřadu jsou v souladu s právními předpisy, přezkoumat jejich účelnost a hospodárnost.

Kontrola byla provedena skupinou kontrolujících Odboru státního rozpočtu a státního závěrečného účtu NKÚ a skupinami kontrolujících z Oblastních odborů NKÚ v Mladé Boleslavi, Ústí nad Labem, Mostě, Plzni, Pardubicích, Brně a Ostravě.

Kontrolovanými osobami byly:

A. Český statistický úřad (dále jen „ČSÚ“) v Praze;

B. Krajská statistická správa (dále jen „KSS“) pro kraj Středočeský, KSS v Ústí nad Labem, KSS v Plzni, KSS v Hradci Králové, KSS v Brně, KSS v Ostravě.

Námítky ke kontrolnímu protokolu podal ČSÚ a byly vypořádány vedoucím skupiny kontrolujících ve smyslu § 27 odst. 2 zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu. Odvolání proti rozhodnutí o námítkách ve smyslu § 27 odst. 3 písm. b) citovaného zákona podal ČSÚ. Kolegium Úřadu odvolání vypořádalo usnesením č. 7/XVIII/94 ze dne 26. září 1994.

Kolegium Úřadu na svém II. zasedání dne 23. ledna 1995

schválilo svým usnesením č. 14/II/95 kontrolní závěr v tomto znění:

A. Český statistický úřad porušil:

1. – ustanovení § 11 odst. 1 zákona č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 576/1990 Sb.“), které ukládá:

„Rozpočtové prostředky mohou být použity pouze v příslušném rozpočtovém roce, a to k účelům, na které byly státním rozpočtem republiky určeny.“;

– ustanovení § 41 odst. 2 vyhlášky Ministerstva financí České republiky č. 205/1991 Sb., o hospodaření s rozpočtovými prostředky státního rozpočtu České republiky a o finančním hospodaření rozpočtových a příspěvkových organizací (dále jen „vyhláška č. 205/1991 Sb.“), které ukládá:
„Rozpočtová organizace zúčtuje na vrub rozpočtu zřizovatele na běžný rok jen ty výdaje, které se

hospodářsky týkají tohoto roku a které peněžní ústav zúčtuje nejpozději s účinností k 31. prosinci běžného roku. Výdaje, které nebudou peněžním ústavem k tomuto dni zúčtovány, zatěžují rozpočet organizace následujícího roku, i když se hospodářsky týkají běžného rozpočtového roku. Výjimky jsou stanoveny v § 43.“;

2. – ustanovení § 30 odst. 2 vyhlášky č. 205/1991 Sb., které ukládá:

„Organizace hospodáří s rozpočtovými prostředky je povinna při plnění rozpočtu dbát, aby dosahovala maximálních příjmů a plnila úkoly hrazené ze státního rozpočtu republiky nejhospodárnějším způsobem a aby efektivně využívala rozpočtových prostředků. Rozpočtové prostředky může používat jen k účelům, pro které byly určeny, a to na krytí nezbytných potřeb, na opatření zakládající se na právních předpisech a k zajištění nerušeného chodu organizace; prostředky může čerpat jen do výše stanovené ve státním rozpočtu republiky nebo rozpočtu zřizovatele, a to v mezích závazných ukazatelů a v souladu s věcným plněním.“;

– ustanovení části I. odst. 1 přílohy k usnesení vlády ČR č. 470 ze dne 29. 6. 1992 Pravidla zadávání zakázek na projekty, dodávky a služby pro výstavbu a provoz informačních systémů v rámci státního informačního systému České republiky, které stanoví:

„Projektování, dodávky a služby pro realizaci informačních systémů v rámci státního informačního systému ČR ... se uskutečňují na základě obchodní veřejné soutěže ...“;

– ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, které ukládá:

„Cena se sjednává pro zboží vymezené názvem, jednotkou množství a kvalitativními a dodacími nebo jinými podmínkami sjednanými dohodou stran, popřípadě číselným kódem příslušné jednotné klasifikace, pokud tak stanoví zvláštní předpis (dále jen „určené podmínky“). Podle určených podmínek mohou být součástí ceny zcela nebo zčásti náklady pořízení, zpracování a oběhu zboží, zisk, příslušná daň a clo.“;

– ustanovení § 3 odst. 1 písm. d) a § 4 písm. c) vyhlášky č. 586/1990 Sb., o odpisování základních prostředků, která s účinností do 31. 12. 1992 stanovila:

„Základní prostředky jsou: ...

d) přístroje, stroje, zařízení, dopravní prostředky ...“;

„Investice jsou pořizované stavební objekty a předměty do jejich zařazení do základních prostředků a investiční práce do jejich dokončení a převzetí, tj. ...

- c) *nástavby, přístavby a stavební úpravy základních prostředků a nemovitých kulturních památek, ...*“;
- ustanovení § 6 vyhlášky Federálního ministerstva financí č. 119/1988 Sb., o hospodaření s národním majetkem, kde se ukládá:
„Organizace jsou povinny hospodařit s národním majetkem s péčí řádného hospodáře. Jsou povinny zejména:
 a) *národní majetek zjistit, sepsat, ocenit, pokud není stanoveno jinak, a vést v předepsané evidenci podle zvláštních předpisů, ...*“;
3. – ustanovení § 31 odst. 2 vyhlášky č. 205/1991 Sb., kde se uvádí:
„Rozpočtové organizaci se otevírají limity na čerpání prostředků z rozpočtových výdajových účtů vedených u peněžního ústavu zvlášť na investiční výdaje, zvlášť na individuální dotace ze státního rozpočtu republiky na vybrané investiční akce a zvlášť na neinvestiční výdaje. V rámci limitu investičních výdajů se stanoví limity pro čerpání jednotlivých dotací zřizovatele na investiční výstavbu.“
- bod 4 Postupu pro realizaci investičních výdajů a individuálních dotací ze státního rozpočtu České republiky, který je přílohou č. 2 Postupu pro realizaci systému účasti státního rozpočtu na financování investic v působnosti České republiky vydaného MF ČR pod č. j. 113/39 466/1991, kde se uvádí:
„Pro čerpání investičních prostředků státního rozpočtu se z pověření SBČS zřizují organizacím u příslušných poboček Komerční banky a Investiční bance tyto účty:
 předč. 043 - *investiční účet pro financování investičních výdajů, ...*
 předč. 916 - *individuální dotace ze státního rozpočtu poskytované v pravomoci ústředního orgánu (rozpis systémových dotací)*
 předč. 908 - *individuální dotace s určeným závazným ročním limitem čerpání ...*“;
4. ustanovení § 12 nařízení vlády ČR č. 253/1992 Sb., o platových poměrech zaměstnanců orgánů státní správy, některých dalších orgánů a obcí (dále jen „nařízení vlády ČR č. 253/1992 Sb.“), kde se ukládá:
„Platový tarif ve vyšším platovém stupni přísluší zaměstnanci od prvního dne měsíce, v němž dosáhl stanovené doby započítatelné praxe.“;
5. ustanovení § 86 odst. 1 zákona č. 65/1965 Sb., Zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, kde se stanoví:
„Zaměstnanci s kratší pracovní dobou náleží mzda odpovídající této kratší pracovní době.“;
6. ustanovení § 7 odst. 1 a odst. 3 a § 11 odst. 1 písm. a) až f) zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví (dále jen „zákon č. 563/1991 Sb.“), kde se ukládá:
„Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví úplně, průkazným způsobem a správně tak, aby věrně zobrazovalo skutečnosti, které jsou jeho předmětem.“
„Účetnictví účetní jednotky je vedeno průkazným způsobem, jestliže účetní jednotka účetní případy a účetní zápisy o nich doložila nebo prokázala předepsaným způsobem a inventarizovala majetek a závazky.“
 § 11 odst. 1 písm. a) až f) téhož zákona podrobně stanoví náležitosti účetních dokladů jako originálních písemností (označení účetního dokladu, popis obsahu účetního případu, peněžní částku nebo údaj o množství a ceně, data, podpisy odpovědných osob atd.);
7. ustanovení Účtové osnovy a směrnic k účtové osnově pro rozpočtové organizace vydaných FMF pod č. j. XV/2-4066/82, kde se k účtu 010 - základní prostředky stanoví:
„Na tomto účtu se účtuje stav a pohyb všech základních prostředků, kterými je rozpočtová organizace vybavena pro plnění svých úkolů. Na účtu 010 se zachycují všechny základní prostředky od doby jejich zařazení do souboru základních prostředků až do doby jejich vyřazení. Vyřazení základního prostředku v důsledku jeho likvidace nebo převzetí správy či vlastnictví se vyúčtuje na účtu 010 v účetním období, do něhož spadá den, k němuž se vyhotoví zápis o vyřazení základního prostředku.“;
8. ustanovení § 29 odst. 1, § 30 odst. 1 a odst. 3 zákona č. 563/1991 Sb., kde se ukládá:
„Účetní jednotky inventarizací ověřují ..., zda stav majetku a závazků v účetnictví odpovídá skutečnosti.“
„Skutečné stavy majetku a závazků se zjišťují inventurou fyzickou u majetku hmotné povahy ...“
„Inventarizační rozdíly vyúčtují účetní jednotky do účetního období, za které se inventarizací ověřuje stav majetku a závazků.“;
9. – ustanovení § 6, § 7 odst. 3 a § 8 odst. 3 vyhlášky č. 119/1988 Sb., kde se stanoví:
„Organizace jsou povinny hospodařit s národním majetkem s péčí řádného hospodáře ...“
„K rozhodnutí o přebytečnosti nebo neupotřebitelnosti národního majetku musí být dodatečně připojen doklad o tom, jak bylo s majetkem naloženo.“
„Neupotřebitelný národní majetek, u něhož je zřejmé, že jej nemohou využít ... organizace, ani občané ..., se fyzicky zlikviduje.“;
- ustanovení § 185 odst. 1 zákona č. 65/1965 Sb., Zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, kde se ukládá:
„Organizace je povinna požadovat na pracovníku náhradu škody, za kterou jí pracovník odpovídá.“;

10. ustanovení § 6 písm. a) vyhlášky č. 119/1988 Sb.,
kde se stanoví:
„Organizace jsou povinny ... zejména:
a) národní majetek zjistit, sepsat, ocenit ... a vést
v předepsané evidenci ...“

O d ů v o d n ě n í:

K bodu A 1

ČSÚ neoprávněně uhradil z rozpočtových prostředků roku 1993 a 1994 výdaje ve výši 167 961 Kč, které se hospodářsky týkaly předcházejících roků. Jednalo se o výdaje za nakoupený software (149 000 Kč), kurzy angličtiny (10 800 Kč), opravu chladicího zařízení (4 528 Kč), náhrady při vnějších řízeních a pracovních cestách pracovníků ČSÚ (3 509 Kč), nákup lepicí pásky (124 Kč).

K bodu A 2

Uvedená ustanovení byla porušena neoprávněným použitím rozpočtových prostředků, a to:

- z přidělených neinvestičních prostředků na zajištění voleb do zastupitelstev v obcích v roce 1993 byla uhradena faktura Podniku výpočetní techniky za archivaci technických nosičů dat ve výši 57 870 Kč,
- z účelových investičních dotací poskytnutých v letech 1992 a 1993 Ministerstvem financí ČR ve výši 100,4 mil. Kč na zabezpečení registru ekonomických subjektů byla ČSÚ pořízena výpočetní technika v hodnotě 100,2 mil. Kč, přičemž nebyl dodržen původní účel. Takto pořízená výpočetní technika je na ČSÚ a ostatních územních statistických orgánech používána pouze k zajištění úkolů státní statistiky, které pro ČSÚ vyplývají ze zákona č. 278/1992 Sb., o státní statistice.

Na dodávku uvedené výpočetní techniky nebylo pro II. a III. etapu dodávek provedeno výběrové řízení formou soutěže. Dodavatelem se na základě výsledků výběrového řízení pro I. etapu stalo Democentrum Brno a Comptex Ostrava, jejichž dodávky výpočetní techniky byly ve srovnání s nabídkami od nahodile vybraných dodavatelů pro ČSÚ cenově nevýhodné. Při porovnání převýšila cena počítače dodaného od firmy Democentrum na základě kupní smlouvy ceny nabízené firmou Basic Computer Partners o 98 % a firmou CAS o 43 %. V přílohách uzavřené kupní smlouvy nejsou uváděny konfigurace počítačů podle jednotlivých položek, ale pouze souhrnnou cenou,

- z neinvestičních prostředků určených na zpracování výsledků voleb v roce 1992 byly ČSÚ uhrzeny investiční faktury O. M. Komplex Hradec Králové ve výši 74 000 Kč za zpracování projektové dokumentace, dodávku zařízení a instalace prostředků elektronického zabezpečovacího systému pro Okresní statistickou správu (dále jen „OSS“) v Jičíně a firmě Radiotechnika Pardubice ve výši 74 396 Kč za dodávku montáže a projekt elektronického zabezpečovacího systému pro objekt ČSÚ v Pardubicích. Instalované investiční celky nebyly ČSÚ předány k evidenci majetku KSS v Hradci Králové.

K bodu A 3

ČSÚ zřídil v roce 1993 pouze jediný výdajový účet s předčíslem 043, ze kterého byly čerpány jak investiční prostředky pro běžné investování ve výši 14 399 tis. Kč, tak systémové dotace ve výši 101 700 tis. Kč.

K bodu A 4

ČSÚ neoprávněně přiznal v roce 1993 pracovníci odboru mezinárodní spolupráce platový tarif ve vyšším platovém stupni. V důsledku nesprávného zařazení došlo k neoprávněnému použití rozpočtových prostředků ve výši 210 Kč.

K bodu A 5

Příslušné ustanovení Zákoníku práce nebylo ČSÚ v roce 1993 dodrženo v případě přiznání osobního příplatku v plné výši pracovníkovi, se kterým byla sjednána pracovní smlouva na zkrácený pracovní úvazek. V důsledku proplacení osobního příplatku v plném rozsahu došlo k neoprávněnému použití prostředků ve výši 372 Kč.

K bodu A 6

Předepsané náležitosti účetních dokladů chyběly u:

- výdajů za občerstvení, kde u dokladu chyběl rozpis nakoupeného občerstvení, datum nákupu, při jaké příležitosti a pro kolik osob bylo občerstvení poskytnuto,
- proplacených faktur dodavatelům za provedenou údržbu a opravy budov v letech 1993 a 1994, kdy k dokladům nebyly přikládány písemnosti (rozpis provedených prací) prokazující oprávněnost výše fakturovaných částek.

Dále bylo zjištěno, že v knize příchoďů a odchodů pracovníků, se kterými byly uzavřeny pracovní smlouvy se sjednaným pracovním poměrem na dobu určitou s kratší týdenní pracovní dobou, byly vykazované údaje o odpracované pracovní době neúplné a neprůkazné.

K bodu A 7

Uvedené ustanovení nedodržel ČSÚ v případě nákupu 12 ks faxů zn. Ricoh 07 v lednu roku 1991 v pořizovací ceně 558 000 Kčs, které zápisem o převzetí zařadil do základních prostředků a následně předal jednotlivým odborům ČSÚ do používání. Uvedené základní prostředky však zůstaly i nadále zúčtovány na účtu investic, a to až do svého vyřazení, kdy byly hospodářskými smlouvami v říjnu roku 1991 převedeny na jednotlivé KSS.

K bodu A 8

Postup pro řádně prováděné inventarizace hospodářských prostředků nebyl ze strany ČSÚ dodržen:

- v roce 1991 byl vykázán inventarizační rozdíl základních prostředků ve výši 8 520 Kčs. Přitom jen v inventurních soupisech základních prostředků bylo na rozdíl od účetního stavu uvedeno 12 ks faxů zn. Ricoh 07 v hodnotě 558 000 Kčs,
- v roce 1992 nebyl ústřední inventarizační komisí vykázán z provedené inventarizace základních prostředků žádný inventarizační rozdíl. Kontrolou dokladů o pohybu základních prostředků byl zjištěn inventarizační rozdíl ve výši 358 847 Kčs.

K bodu A 9

Bez projednání v inventarizační komisí a bez vystavení protokolu o likvidaci vyřadil ČSÚ v březnu 1993 ze svého majetku 2 ks terminálových stanic SM 50/50 v pořizovací hodnotě 416 021 Kčs, které v roce 1988 zapůjčil ČSÚ na základě hospodářské smlouvy Podniku výpočetní techniky Ostrava a Pardubice. Vzhledem k tomu, že neprojevil po skončení užívacího práva Podniku výpočetní techniky o zapůjčené základní prostředky zájem, byly terminálové stanice dočasnými uživateli v letech 1991 a 1992 bez souhlasu ČSÚ sešrotovány. Vzniklá škoda nebyla ve škodní komisí ČSÚ projednána. V únoru roku 1992 bylo rovněž bez projednání v inventarizační komisí a bez vystavení protokolu o likvidaci z majetku ČSÚ vyřazeno 12 ks faxů zn. Ricoh 07 v hodnotě 558 000 Kčs, ačkoliv tyto základní prostředky byly na podkladě hospodářských smluv převedeny do správy majetku jednotlivých KSS již v říjnu roku 1991.

Na základě návrhu na vyřazení majetku byly v únoru roku 1993 vyřazeny základní prostředky v pořizovací hodnotě 2 316 tis. Kč (mrazicí pult, počítače a další), aniž by byly vyhotoveny protokoly o jejich likvidaci. Protokoly o likvidaci nebyly vyhotoveny ani na další vyřazovaný majetek (výrobek zmrzliny, plynová kamna, kuchyňský robot, tiskárny a počítače, autobus Karosa LC 735 a další).

K bodu A 10

V rejstříku základních prostředků jsou pod inventurními čísly uváděny jiné hospodářské prostředky než na sestavě jejich stavu.

Ze zápisů rejstříku základních prostředků nebylo možné zjistit, jak byly některé zlikvidovány (elektrická kalkulačka, snášecí přístroje Linoett, kalkulačka s tiskem).

V zápisech o převzetí 3 ks faxů zn. Ricoh 07 není uvedeno datum zařazení do základních prostředků, datum, jméno, funkce a podpis pracovníka, který uvedená zařízení převzal do užívání. Obdobný nedostatek byl zjištěn u zápisu o převzetí 1 ks notebooku Chicany. Bez čísla zápisu a podpisu pracovníků, kteří základní prostředky převzali, byly i zápisy na elektronický diář, stolní kopírky, stacionární kopírku a další.

B. Krajské statistické správy porušily:

1. ustanovení § 11 odst. 1 zákona č. 576/1990 Sb., kde je uvedeno:

„Rozpočtové prostředky mohou být použity pouze v příslušném rozpočtovém roce, a to k účelům, na které byly státním rozpočtem republiky určeny.“

Uvedené ustanovení porušila KSS v Hradci Králové;

2. – ustanovení § 30 odst. 2 vyhlášky č. 205/1991 Sb., kde se stanoví:

„Organizace hospodařící s rozpočtovými prostředky je povinna při plnění rozpočtu dbát, aby dosahovala maximálních příjmů a plnila úkoly hrazené ze státního rozpočtu republiky nejhospodárnějším způsobem a aby efektivně využívala rozpočtových prostředků. Rozpočtové prostředky může používat jen k účelům, pro které byly určeny, a to na krytí nezbytných potřeb ...“;

– ustanovení § 14 odst. 2 a odst. 3 písm. a) vyhlášky č. 205/1991 Sb., kde se stanoví:

„Prostředky získané hospodářskou činností jsou mimorozpočtovými zdroji. Finanční hospodaření této činnosti je vedeno odděleně od hospodaření s prostředky jejího rozpočtu na zvláštním, k tomu účelu zřízeném běžném účtu. Jeho zůstatek může rozpočtová organizace převádět do následujícího roku.“

„Rozsah a podmínky hospodářské činnosti stanoví obecně závazný právní předpis. V případě, že rozsah a podmínky nejsou takto stanoveny, stanoví je pro

a) rozpočtovou organizaci zřízenou ústředním orgánem tento ústřední orgán po dohodě s ministrem financí, ...“;

– ustanovení čl. 2 Vyhlášky č. 2 Úřadu města Opavy, o vymezení lokalit a objektů na území města Opavy, kde je uvedeno:

„Nájemné z nebytových prostor (bez připočtení cen služeb) lze sjednat bez omezení dle § 1 odst. 4 vyhlášky č. 585/1990 Sb., v platném znění ...“;

– ustanovení § 1 Vyhlášky Městského úřadu v Přerově, o regulaci cen nájemného z nebytových prostor na území města Přerova, kde je uvedeno:

„Městská rada v Přerově stanoví touto vyhláškou lokality a maximální ceny nájemného z nebytových prostor roční sazbou za 1 m² plochy nebytového prostoru bez rozlišení druhu plochy takto: Přerov I - město - 6000 Kč/m².“

Uvedená ustanovení porušily KSS v Plzni, Hradci Králové a Ostravě;

3. ustanovení § 29 odst. 1 písm. a) zákona č. 65/1965 Sb., v platném znění, kde je uvedeno:

„V pracovní smlouvě je organizace povinna s pracovníkem dohodnout:

a) druh práce, na který je pracovník přijímán, ...“

Uvedené ustanovení porušila KSS v Hradci Králové;

4. ustanovení § 185 odst. 1 a odst. 2 zákona č. 65/1965 Sb., v platném znění, která stanoví:

„Organizace je povinná požadovat na pracovníku náhradu škody, za kterou jí pracovník odpovídá.“

„Výši požadované náhrady škody určuje organizace ...“

Uvedená ustanovení porušila KSS v Ostravě;

5. ustanovení § 6 písm. a) a § 14 odst. 9 vyhlášky č. 119/1988 Sb., která stanoví:

„Organizace jsou povinny hospodařit s národním majetkem s péčí řádného hospodáře. Jsou povinny zejména:

a) národní majetek zjistit, sepsat, ocenit ... a vést v předepsané evidenci ...“

„Neprojevili ... organizace zájem o věci, které jsou pro organizaci národním majetkem přebytečným nebo neupotřebitelným a tyto věci mohou být předmětem osobního vlastnictví, je možno je převést do vlastnictví občanů ...“

Uvedená ustanovení porušily KSS v Hradci Králové a Ostravě;

6. – ustanovení § 7 odst. 1, § 11 odst. 1 písm. b) a f), § 16 odst. 2 a § 29 odst. 3 zákona č. 563/1991 Sb., která stanoví:

„Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví úplně, průkazným způsobem a správně tak, aby věrně zobrazovalo skutečnosti, které jsou jeho předmětem.“

„Účetní doklady jsou originální písemnosti, které musí mít tyto náležitosti: ...

b) popis obsahu účetního případu a označení jeho účastníků, nevyplývá-li z účetního dokladu alespoň nepřímě, ...

f) podpis osoby odpovědné za účetní případ a osoby odpovědné za jeho zaúčtování; ...“

„Účetní jednotky vedou seznamy účetních knih a seznamy číselných znaků nebo jiných symbolů a zkratkou použitých v účetnictví při označování účtů a při účetních zápisech v účetních knihách a ostatních účetních písemnostech s uvedením jejich významu.“

“U peněžních prostředků v hotovosti musí účetní jednotky provést inventarizaci nejméně čtyřikrát ročně.“

- ustanovení Opatření FMF č. j. V/20 530/1992, kterým se stanoví účtová osnova a postupy účtování, pro rozpočtové a příspěvkové organizace a obce, kde je v příloze č. 2 stanoveno:

Úč. tř. 0, čl. III. odst. 1: „Investiční majetek se v souladu se zákonem oceňuje pořizovací cenou, reprodukční pořizovací cenou, cenou pořízení a vlastními náklady.“

Úč. tř. 1, čl. II. odst. 3.3: „Při uplatňování způsobu B je nutné vést skladovou evidenci běžně, aby bylo možno zjistit a prokázat stav zásob ...“

Úč. tř. 3, čl. III., odst. 1: „Závazek vůči dodavateli se vyúčtuje při vzniku závazku ve smyslu příslušných ustanovení smlouvy v oblasti obchodních závazkových vztahů.“

Úč. tř. 4, čl. I odst. 2: „Náklady v rozpočtových organizacích vyjadřují konečnou spotřebu hospodářských prostředků vynaloženou na činnost organizace ve sledovaném období. Tuto spotřebu představuje vynaložení hospodářských prostředků v různých formách, např. ... vyplacené sociální dávky a finanční náklady.“

Uvedená ustanovení porušily KSS v Plzni, Hradci Králové a Brně;

7. ustanovení § 4 odst. 1, § 5 odst. 1 písm. a) a odst. 3 písm. a) nařízení vlády ČR č. 253/1992 Sb., v platném znění, kde je uvedeno:

„Zaměstnanec zařadí zaměstnavatel do té platové třídy, ve které je v katalogu zařazena nejniročnější práce, jejíž výkon zaměstnavatel na zaměstnanci požaduje. Pokud není tato práce v katalogu uvedena, zařadí zaměstnavatel zaměstnanec do platové třídy, ve které jsou v katalogu zahrnuty příklady prací porovnatelné s ní ...; při porovnání vychází z obecné charakteristiky platové třídy uvedené v zákoně.“

„Do doby rozhodné pro zařazení zaměstnance do platového stupně (dále jen 'započitatelná praxe') příslušné platové třídy započte zaměstnavatel dobu

a) praxe v oboru požadované práce dosažené po ukončení stupně vzdělání stanoveného v katalogu nebo požadovaného zaměstnavatelem [§ 4 odst. 3 písm. d)] nebo po ukončení středního odborného vzdělání u zaměstnance zařazeného do čtvrté platové třídy nebo úplného středního vzdělání u zaměstnance zařazeného do osmé platové třídy ...“

„Z doby započitatelné praxe podle odstavce 1 zaměstnavatel odečte, není-li dále stanoveno jinak, u zaměstnance zařazeného do

a) čtvrté až sedmé platové třídy, který nedosáhl úplného středního vzdělání, dobu dvou let ...“

Uvedená ustanovení porušily KSS v Brně a Ostravě;

8. ustanovení § 54 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, které stanoví:

„Stavby, jejich změny a udržovací práce na nich lze provádět jen podle stavebního povolení nebo na základě ohlášení stavebnímu úřadu.“

Uvedené ustanovení porušila KSS v Hradci Králové;

9. ustanovení § 3 odst. 2 zákona č. 116/1990 Sb., o nájmu a pronájmu nebytových prostor, které uvádí:

„Místnosti určené k provozování obchodu a služeb lze pronajímat jen po předchozím souhlasu národního výboru ...“

Uvedené ustanovení porušila KSS v Ostravě.

O d ů v o d n ě n í:

K bodu B 1

KSS v Hradci Králové uhradila faktury za montáž nových prvků do stávajících sestav počítačů z neinvestičních prostředků ve výši 78 582 Kč, přestože šlo dle vyhlášky č. 586/1990 Sb. o jejich modernizaci a měly být uhrazeny z investic.

KSS v Hradci Králové zúčtovala a uhradila na vrub nákladů běžného roku výdajové faktury v celkové hodnotě 52 651 Kč (za opravy kancelářských strojů a zásuvek, za dodaný materiál apod.), přestože se tyto výdaje týkaly jiného časového období, než byly hospodářské operace uskutečněny.

K bodu B 2

KSS v Ostravě uzavřela v roce 1990 a 1993 smlouvy o pronájmu a užívání nebytových prostor s firmou Studio Calypso v Opavě a s Okresním rolnickým družstevním svazem v Přerově za cenu dohodnutou v obou případech ve výši 190 Kč/m². Při stanovení uvedené ceny nevzala KSS v úvahu možnosti dané vyhláškami měst Opavy a Přerova, dle kterých bylo možné sjednat nájemné bez omezení a s částečným omezením (Opava) nebo ve výši 6 000 Kč/m² (Přerov). Prostředky získané z této činnosti nevedla odděleně od hospodaření s prostředky svého rozpočtu na zvlášť k tomu zřízeném běžném účtu.

KSS v Plzni neurgovala včas pozdní úhrady nájemného od firmy Datasvis, s. r. o., Karlovy Vary, se kterou uzavřela v roce 1993 smlouvu o pronájmu dočasně nevyužitých nebytových prostor. Výpočet penále jako poplatku z prodlení byl proveden v nesprávné výši.

KSS v Plzni neurgovala pozdní úhrady nájemného od nájemce, se kterým uzavřela nájemní smlouvu jako závazek při koupi nemovitosti. Rovněž neuplatnila vůči nájemci poplatek z prodlení, přestože na něj vznikl KSS dle výše uvedené nájemní smlouvy právní nárok.

V letech 1992 a 1993 byl KSS Plzeň fyzickým a právníkům osobám odprodán vyřazený majetek ve výši 73 030 Kč; ačkoliv úhrada předepsaných částek docházela na účet KSS se značným zpožděním (až 17 měsíců), KSS Plzeň nepřistoupila k urgenci ani k vymáhání pozdních plateb.

KSS v Hradci Králové uzavřela v roce 1991 s Bytovým podnikem města Hradec Králové dodatek hospodářské smlouvy (včetně přílohy) o dodávce a odběru tepla

a teplé užitkové vody z dálkových zdrojů, kde bylo mj. specifikováno placení jednotlivých záloh za dodávku. V roce 1992 došlo ze strany KSS k přeplatku ve výši 197 673 Kčs, čímž bylo na zálohách zapláceno o 61 000 Kčs více, než ukládala smlouva. Rovněž v roce 1993 došlo ze strany KSS k přeplatku ve výši 223 402 Kč a z toho plynoucí vyšší úhradě záloh o 23 500 Kč.

K bodu B 3

KSS v Hradci Králové ve 22 pracovních smlouvách uzavřených se svými zaměstnanci neuvedla druh práce, na který byli pracovníci přijímáni. Místo toho byla uváděna pouze platová třída a platový stupeň, do kterých byli pracovníci zařazeni.

K bodu B 4

KSS v Ostravě neuplatnila vůči odpovědné pracovníci náhradu škody, která byla organizaci předepsána jako penále za opožděné platby pojistného. Rovněž tak nebylo uplatněno vůči odpovědné pracovníci vymáhání vzniklé škody, která byla KSS vyměřena jako penále za nedoplatek sociálního a zdravotního pojištění.

K bodu B 5

KSS v Hradci Králové nezařadila do své evidence investičního majetku elektrické zabezpečovací zařízení v hodnotě 148 396 Kčs, které bylo v roce 1992 zabudováno jako investiční celek do objektů OSS v Pardubicích a v Jičíně.

KSS v Ostravě odprodala havarovaný osobní automobil Š 120L v zůstatkové hodnotě 10 770 Kč fyzické osobě, aniž by prokázala nabídku přebytečného majetku organizacím.

K bodu B 6

KSS v Ostravě nesprávně zúčtovala výdaje za opravy automobilů, manka a škody a splátky za elektřinu a plyn na účet financování investičních výdajů, seznam účetních knih nebyl předložen, zkratky a symboly použité v účetnictví byly vedeny pouze v pomocné evidenci. Účetní doklady byly vyplňovány neprůkazným způsobem, částky byly nečitelné, text přeškrtnutý a opravován tužkou, nebylo uváděno časové období a jednotlivé částky byly chybně účtovány. Inventarizace peněžních prostředků v hotovosti byla provedena pouze dne 18. 6. 1992 a 5. 5. 1994 namísto čtyřikrát ročně.

KSS v Plzni zakoupila na základě kupní smlouvy ze dne 5. 4. 1993 objekt včetně stavební parcely v hodnotě 4 246 866 Kč s tím, že kupní cena bude prodávajícímu uhrazena ve dvou splátkách (první splátka ve výši 2 mil. Kč do třiceti dnů od podpisu smlouvy, druhá splátka ve výši 2 246 866 Kč do 31. 5. 1994). Uvedenou nemovitost zařadila dne 30. 4. 1993 do svého hmotného investičního majetku pouze v hodnotě 2 mil. Kč, ačkoliv v té době byla na základě uvedené kupní smlouvy a zápisu

Katastrálního úřadu v Karlových Varech vlastníkem investičního majetku v celé pořizovací hodnotě 4 246 866 Kč.

KSS v Hradci Králové nezahrnula v roce 1993 do své evidence majetku dodávku monitoru Samsung v hodnotě 5 339 Kč. Uvedený výdaj zaúčtovala jako opravu a výměnu monitoru v záruce bez ceny.

KSS v Hradci Králové si v roce 1993 nechala provést montáž prvků do stávajících sestav počítačů, které kvalitativně zvýšily možnosti použití počítačů. O vynaložené prostředky na modernizaci počítačů ve výši 78 582 Kč nebyly v účetnictví zvýšeny pořizovací ceny počítačů v sestavách hmotného investičního majetku.

KSS v Hradci Králové uvedla k 31. 12. 1993 oběžná aktiva ve výši 122 000 Kč, přestože v inventurním soupise byly k témuž datu uvedeny ceniny a CS karty v úhrně výši 122 048 Kč.

KSS v Hradci Králové uhradila dne 19. 1. 1993 a zúčtovala zálohu na zdravotní pojištění ve výši 181 767 Kč na vrub účtu „zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení“. Dokladem ze dne 31. 12. 1993 však zálohu nesprávně zaúčtovala do nákladů roku 1993, v důsledku toho nebyla uhrazená záloha evidována jako pohledávka.

KSS v Brně vyhotovovala účetní doklady bez předepsaných náležitostí (chyběl obsah účetního dokladu, podpis odpovědné osoby apod.).

KSS v Hradci Králové nepřikládala k fakturám za nákup materiálu za období leden, listopad a prosinec roku 1993 příjemky, které při převzetí materiálu na sklad podepisuje hmotně odpovědný pracovník.

K bodu B 7

KSS v Brně nesprávně zařadila pracovníci pro výpočetní techniku OSS Brno-venkov do 8. platové třídy I. platového stupně, přestože popisu její pracovní činnosti odpovídá dle příslušného katalogu prací 9. platová třída. V roce 1992 byl pracovník v důsledku nesprávně vypočítané započitatelné praxe chybně zařazen do 7. platového stupně namísto do 6. platového stupně.

V souladu s plánem kontrolní činnosti NKÚ kontrolní závěr vypracoval člen Úřadu Ing. Karel Bidlo.

KSS v Ostravě nesprávným zařazením dvou pracovníků do vyšších platových stupňů neoprávněně použila rozpočtové prostředky ve výši 10 080 Kč. Z důvodu chybného součtu při zápočtu doby rozhodné pro zařazení zaměstnance do platového stupně došlo u dvou dalších pracovníků k přeplatku o 400 Kč a k nedoplatku ve výši 1 900 Kč.

K bodu B 8

KSS v Hradci Králové uhradila v letech 1992 a 1993 z provozních prostředků faktury ve výši 118 104 Kč za rekonstrukci budovy, při které byly dle rozpisů prací prováděny zásahy do nosných konstrukcí (výkopové práce, podbetonování základů, opravy kanalizace apod.). Přes tuto skutečnost nebyly předloženy doklady o ohlášení této změny stavby stavebnímu úřadu (žádost či stavební povolení na stavbu, stavební úpravu nebo udržovací práce).

K bodu B 9

KSS v Ostravě uzavřela dne 28. 12. 1993 s firmou Studio Calypso v Opavě (pro kosmetické služby) smlouvu na pronájem nebytových prostor budovy v Opavě, ačkoliv k uzavření smlouvy neměla předchozí souhlas Úřadu města Opavy.

Závěr:

Závažné nedostatky byly zjištěny na úseku hospodaření s majetkem státu, zejména v oblasti inventarizací hospodářských prostředků a při nakládání s přebytečným a neupotřebitelným majetkem.

V souvislosti s jednostranným rozhodnutím ČSÚ o zastavení projektu zjistila kontrola nedostatky v poskytování a použití účelových investičních prostředků ze státního rozpočtu na zabezpečení Registru ekonomických subjektů.

Provedená kontrola prokázala nedostatečnou úroveň resortní kontroly ČSÚ.